

Bibliothecarii Medicinæ Fenniae ry
Helsinki

BIBLIOTHECARIII MEDICINAE FENNIAE BMF RY

PUHEENJOHTAJAN MUISTELMIA 1993-1996

Pirjo Rajakiili, 14.9.2005

Aloitin ensimmäisen kauteni BMF:n puheenjohtajana vuoden 1993 alussa työskennellessäni Kansanterveyslaitoksen kirjastossa. Heti sain havaita, että vaikka yhdistys oli jäsenmäärältään pieni, se oli aktiivinen toimija ja yhteistyön edistäjä sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Tulin valituksi puheenjohtajaksi myös seuraavalle kaudelle 1995–1996 - olivathan edeltäjänikin kuulemma toimineet kaksi kautta peräkkäin. BMF:n jäsenmäärä oli 87 aloittaessani puheenjohtajana ja hivenen kasvanut lopettaessani 1996 lopussa eli 94 henkeä.

Vuoden 1993 syksyllä suunniteltiin tutustumismatkaa Tallinnan ja Tarton lääketieteellisiin kirjastoihin, mutta silloin hanke kariutui osanottajien puutteeseen. Nelipäiväisen matkan kustannukset oli suunnitelmassa arvioitu n.1000 markaksi eli kohtuullisiksi, mutta lama näkyi ja tuntui - toisaalta arveltiin, että ainakin korkeakouluissa VTLS olisi työllistänyt henkilökuntaa niin, ettei muuhun aika riittänyt. Matkasuunnitelmaa ei kuitenkaan haudattu, vaan [Eeva Kihlbergin](#) johdolla 11 henkilön ryhmä vieraili Tallinnassa ja Tartossa 21.–24.4.1994. Tartossa järjestettiin yhteinen seminaarikin, johon osallistui n. 30 henkilöä. Matkavalokuvia esiteltiin BMF:läisille myöhemmin psykiatrian klinikan kirjastossa järjestetyssä tilaisuudessa.

Ennen Viron matkaa oli BMF:ssä järjestetty rahankeräys virolaisten kollegojen hyväksi. Tuotto oli 1590 mk, josta [Aili Norbergille](#) ja [Milvi Tedremaalla](#) annettiin kummallekin 500 mk EAHIL:in Oslon konferenssikulujen kattamiseen ja 590 mk [Peeli Mikelsaarelle](#) käytettäväksi Suomeen suuntautuvaan opintomatkaan. Rahankeräyksen suorittamiseen oli pitänyt hankkia oikein virallinen lupa. Peelin opintomatka toteutui 22.–28.8. [Aino Nikupaavo](#) majoitti Peelin kotiinsa, Eeva Kihlberg ja [Ulla Neuvonen](#) vastasivat pääosin Peelin kouluttamisesta ja kirjastokäyntejäkin hänelle oli sovittu aina Tamperetta myöten.

Vuoden 1993 kansainvälisesti merkittävä tapahtuma oli pohjoismaisen lääketieteellisen yhdistyksen perustaminen Suomessa. Toukokuun 10. päivä Turussa pidetyssä kokouksessa oli läsnä 11 pohjoismaisten lääketieteellisten kirjastojen edustajaa Norjasta, Ruotsista, Tanskasta ja BMF:n edustajina [Liisa Salmi](#) ja Pirjo Rajakiili. Kokouksessa hyväksyttiin [NAMHI:n \(Nordic Association for Health Information and Libraries\)](#) säännöt, jotka BMF hyväksyi puolestaan 3.9.1993. NAMHIn perustamisesta pidettiin tarpeellisena, koska oli hyvä olla yhteinen järjestö, kun anottaisiin rahoitusta pohjoismaisille hankkeille. Kokouksen järjestelyihin liittyi pieni mieleen jäänyt yksityiskohta, kun muut olisivat halunneet pitää kokousta suomalaisten äitienpäivänä ja me Liisan kanssa totesimme, ettei se kerta kaikkiaan voi tulla kuuloonkaan.

Syyskokouksen jälkeen marraskuussa 1993 pidettiin Ostrobotnian Snellman-kabinetissa Seniori-ilta, jossa 16 BMF:n jäsentä nautti hyvän illallisen muistellen samalla menneitä. Mukana oli monia jo eläkkeelle jääneitä seuran jäseniä.

BMF:ssä otettiin kantaa ajankohtaisiin asioihin ja kirjelmiäkin lähetettiin tarpeen mukaan eri tahoille. Esim. sairaalakirjastojen asema huolestutti laman aikana siinä määrin, että BMF:n nimissä lähetettiin keskus- ja aluesairaaloitten johtaville lääkäreille vetoomus, jotta sairaalakirjastojen asema turvattaisiin niukkenevissä olosuhteissa.

NLM:ään lähetettiin myös kirjelmä, jossa vastustettiin heidän aikomustaan muuttaa CD ROM-tietokannan hinnoittelu todelliseen käyttöön perustuvaksi.

Vuosi 1994 oli kirjastoissa todella tiukka taloudellisesti ja jäsenkirjeessäkin totesin, että "kamppailemme niukkenevien hankintamäärärahojen ja hupenevien henkilöresurssien kanssa". Siitä huolimatta BMF maksoi Tarton yliopiston kirjaston puolesta EAHIL:in jäsenmaksun vuodelta 1995, johtuen siitä, että pohjoismaainen yhdistys oli päättänyt, että autamme Baltian maita pääsemään mukaan kansainväliseen yhteistyöhön ja että BMF:n osalle tulisi Viron avustaminen. Tarton yliopiston kirjastonjohtaja kiitti avusta, mutta ilmoitti, että seuraavan vuoden jäsenmaksun he varmaan pystyvät maksamaan itse ja niin he pystyivätkin.

NAMHI julkaisi tuohon aikaan kerran vuodessa lehteä nimeltä [SESAM](#) ja toimitusvastuu kiersi eri maissa. BMF toimitti vuoden 1994 numeron ja kyllä se tuntui vaativan paljon ylimääräistä energiaa. Samaa mieltä olivat muutkin pohjoismaat ja lehti lakkautettiin, kun mm. Internet alkoi tarjota parempia vaihtoehtoja tiedonvälitykseen.

Muusta julkaisutoiminnasta toimikaudellani mainittakoon Liisa Salmen ja [Anneli Luoman](#) "[Läketieteen Medline-tietokannan itsenäiskäyttöopas](#)", 3.uudistettu painos vuonna 1995.

Koulutusta järjestettiin säännöllisesti ajankohtaisista aiheista, esim. [Internet-päivä](#) kesäkuussa 1995 keräsi 30 osallistujaa - kurssi oli jäsenille ilmainen. Seuraavan vuoden helmikuussa pidettyyn [Sisällönkuvailuseminaariin](#) oli teorialuentoja kuuntelemassa peräti 40 henkilöä ja iltapäivän käytännönläheiseen työskentelyyn osallistui 15 henkilöä.

[EAHIL:in Prahan Workshopissa](#) vuoden 1995 syksyllä oli kuultu esityksiä "omakielisistä" tesauksista ja siitä käynnistyi keskustelu suomenkielisen asiasanaston tarpeellisuudesta. Päätettiin käydä keskustelua lääkäriseura Duodecimin sekä HYK:n kanssa asiasanaston tiimoilta, rahaakin anottiin OPM:stä, mutta ei saatu. Siitä saakka sanastoasia on ollut esillä jatkuvasti jossakin muodossa.

Kansainväliseen yhteistoimintaan ja EAHIL:in konferensseihin ynnä workshoppeihin osallistuminen on ollut hyvin antoisaa, toisaalta tuonut mukanaan myös velvoitteita. Omalla kaudellani Liisa Salmi oli ensin [EAHIL Newsletterin](#) päätoimittajana 1995-1996 ja tuli sitten valituksi myös Executive Boardin jäseneksi v.1996, toimikausi alkoi vuoden 1997 alusta. Liisa oli jo ennen päätoimittajaksi ryhtymistään lehden toimituskunnan jäsen. Eeva Kihlberg oli EAHIL Councilissa Suomen edustaja vuoden

1994 loppuun saakka ja sen jälkeen olen itse ollut Council-edustaja. Olin myös vuoden 1994 Oslossa pidetyn EAHIL:in konferenssin Programme Committeeen jäsen.

Matkoihin on saatu opetusministeriön avustusta, koska hoidettavana on ollut kansainvälisiä luottamustehtäviä. Vuonna 1995 saimme Liisan kanssa NAMHIn kokouksessa aikaan päätöksen, että pohjoismaiset kokoukset pidetään EAHIL:in kokousten yhteydessä, koska moniin kokouksiin emme voi saada rahoitusta.

Vuoden 1994 Oslon konferenssista on mieleen jäänyt näky reppuja kantavista konferenssivieraista, jotka asettuivat mikä minnekin syömään eväitään, sillä lounaaksi saimme joka päivä eväspaketin. Illalla oli kyllä hienompiakin "eväitä". Suomalaisten kollegojen kanssa poikkesimme konferenssin jälkeen Holmenkollenilla.

Vuoden 1995 [EAHIL:in Prahan Workshopin](#) ohjelma oli tiivistä, mutta väliin oli

mahdutettu käyntejä kirjastoihin, mm. Kaarlen yliopiston kauniiseen kirjastoon. Konferenssin jälkeen oli hieman aikaa tutustua nähtävyyksiin ja niinpä muutamat meistä mm. kiipesivät kuninkaan linnan alueella olevan kirkon torniin. En muista montako porrasta oli kiivettävänä, mutta silloin tuntui, että juuri ja juuri selvisi hengissä perille.

Usein BMF:n jäsenet kyselivät järjestetäänkö konferenssiin ryhmämatkaa ja erittäin onnistunut sellainen järjestettiin vuonna 1996 [Coimbrassa Portugalissa pidettyyn EAHIL:in konferenssiin](#). Matkallemme osallistui 14 suomalaista ja [Keiu Saarniit](#) Tartosta. Yöyimme menomatkalla pari yötä Lissabonissa ja Eeva Kihlberg oli onnistunut järjestämään ryhmällemme todella antoisan ja kattavan kaupunkikiertoajelun. Coimbran konferenssiohjelmassa oli esityksiä esim. muutoksesta ja laatuasioista (samat aiheet edelleen esillä). Kirjastokäynnin kohteena oli Coimbran yliopiston vanha, upea King John V Library, eräs kauneimmista näkemistäni kirjastoista.

Ulkomaanmatkat ovat luoneet puitteet myös suomalaisten kollegojen tapaamisille. Melkein joka kerta olemme ainakin yhtenä iltana menneet porukalla syömään ja parantamaan samalla tietysti (kirjasto)maailmaa. Aikaa yhdessäoloon on ollut paremmin, kenenkään juna/bussi/lentokone kun ei ole lähtenyt pikemmin kuin muidenkaan.

Puheenjohtajakausiini muistelen pelkästään positiivisena aikana. Oma aikaa tietysti meni, mutta vastapainoksi tulin tuntemaan paremmin kollegoja Suomessa ja ulkomailla ja sain tuntumaa järjestöasioiden hoitoon yleensäkin.
